

Nieuwe Curaçaose klankkleuren

De dan nog jonge Rojer geeft in een televisieprogramma uitleg over composities voor twee piano's.

Op initiatief van de Palm Music Foundation zijn in het afgelopen jaar alle composities van de Curaçaose pianist Robert Rojer (1939) gedigitaliseerd en gebundeld. Op zondag 13 september vond er een hommageconcert in La Belle Alliance in het Avila Beach Hotel plaats, ter gelegenheid van het uitbrengen van Rojers pianoboek.

TEKST EN FOTO'S SOLANGE HENDRIKSE

Het evenement werd georganiseerd door de Maduro muziektichting van Henry van der Kwast en de Palm Music Foundation. Extra luster werd bijgezet aan deze bijzondere gebeurtenis door pianospel van vijf bekende Curaçaose pianisten, die de composities van Rojer uitvoerden en die het er alle vijf unaniem over eens waren dat composities van Rojer moeilijk te spelen zijn: Wim Status Muller, Johnny Kleinmoedig, Rudscl Cameron, Randal Corsen en Carolina Nicolaas. Tussendoor was er de vertoning van een oude televisieopname, waarin de nog jonge Rojer technische uitleg geeft over composities voor twee piano's en die in de opname samen speelt met Harold Martina. Corsen en Nicolaas voerden samen walsen uit voor twee piano's en als verrassing op het eind een toegift van Rojers zoon Jean-Jacques op gitaar en Corsen op piano. Een fantastisch zondagochtendconcert, zoals we er nog meer zouden willen.

Robert Anthony Rojer (1939) begon op zesjarige leeftijd met

pianoles bij zijn grootvader, de Curaçaose musicus en componist Jacobo Palm (1887-1982). Groot gebracht met de tradities van de Curaçaose salonmuziek uit de 19e en begin 20e eeuw en van huis uit gestimuleerd door zijn muzikale moeder, ontwikkelde hij zich als kind tot een talentvol pianist. Wanneer hij op zijn twaalfde naar Nederland vertrekt voor verdere studie, kan hij al overtuigend werk van Chopin, Beethoven en Mozart spelen. In Nederland vervolgde hij zijn muziekopleiding, maar hij studeert, na eerst getwijfeld te hebben tussen psychologie, muziek en medicijnen, na zijn gymnasiumopleiding medicijnen. Als componist heeft Robert Rojer zich weten te onderscheiden met een zevental bijzondere danza's en een twaalftal unieke Curaçaose walsen voor twee piano's.

ROBERT ROJER: „Musericen is in onze familie even natuurlijk als ademen. Mijn moeder, van geboorte een Palm, was in mijn vroege jeugd eerste violiste in het Curaçaosch Symfonie Orkest onder leiding van Rudolph Boskjaln. Jacobo Palm, mijn

eerste pianolaar, was tevens mijn grootvader en Jan Gerard Palm was mijn betovergrootvader. Ik studeerde in mijn jeugd maar een half uur per dag, van 6.30 uur tot 7.00 uur 's ochtends en speelde op andere tijden net zoals andere jongens. De pianostudie kostte mij geen enkele moeite. Ik werd omringd door mensen die sterk geïnteresseerd waren in de muziek. Aan motivatie vanuit mijn omgeving heeft het nooit ontbroken. Ik heb me nooit anders gevoeld dan mijn leeftijdsgenootjes. De meesten van hen hadden ook belangstelling voor mijn pianoles, zowel toen ik op de lagere school zat als later op het gymnasium in Nederland. De vraag hoe ik ertoe kwam om te componeren, valt niet in enkele zinnen te beantwoorden. In het boek Músika Curaçao van Sinaya Wolfert en Jeannette van Ditzhuijzen wordt dit kort en helder beschreven.

Ik vond het nooit een tekortkoming dat ik gekozen heb voor een medische opleiding in plaats van het conservatorium. Ik deed overigens twee universitaire studies tegelijk: zowel geneeskunde als psychologie.

Destijds deed men bij psychologie halverwege de studie het zogenaamde kandidaatsexamen. Dat examen heb ik met goed gevolg afgelegd (in Nijmegen) maar daarna concentreerde ik me alleen op de medische studie (aan de Universiteit van Amsterdam, UVA) weliswaar met het oogmerk om later psychiater te worden. Ik wed echter geen psychiater, maar internist en hematoloog. De muziek hoort net zo bij me als het medisch beroep. Ik zou ze geen van beide kunnen missen.”

RUDSCL CAMERON, oud piano-lering van Rojer woont in Enschede en blinkt behalve op muzikale gebied ook uit in de sport, met onder andere een Antilliaans record vinderslag op zijn naam. „Robert Rojer is een bijzondere man, intelligent en bescheiden, hij heeft een goed hart en is zeer toegewijd aan de muziek en aan het behoud van de klassieke Curaçaose muziek. Hij componeert heel doordacht en zet zijn composities met veel zorg (heel precies) op papier. Zijn composities worden door vele vooruitstrevende mensen uit de muziekwereld geprezen,

maar zijn ook moeilijk om goed te spelen. Het is een uitdaging voor iedere pianist. In mijn speech op 13 september noemde ik Michail Markov als voorbeeld van iemand die al op jonge leeftijd heel graag luisterde naar zijn opnames met muziek van zijn opa Jacobo Palm. Zijn interpretaties van de composities van Palm waren voor mij referenties bij het spelen van de muziek. Ik probeerde verschillende stukken van Jacobo Palm te spelen op de manier waarop Robbie dat deed, zijn variaties kopiërend. Daarvan heb ik zelf heel veel geleerd. De stukken werden namelijk door Robbie vaak opgeleurd, het thema werd nooit 100 procent uitgevoerd zoals het is genoteerd. Volgens mij heeft hij die variaties ook direct van de componist gekregen, of hij weet natuurlijk als geen ander de essentie van de composities over te brengen, als kleinzoon en leerling van Jacobo Palm.

lets later weer, maar nog steeds op jonge leeftijd, maakte ik kennis met zijn eigen werk, en meer specifiek met de composities voor twee piano's, die hij samen met Harold Martina op cd heeft gezet. Ik heb Robbie samen met Harold Martina met dit programma in concert gezien in Sentro Pro Arte, en ik kan me herinneren dat vooral het stuk Mi Amigu Laman erg veel indruk maakte op mij. Van daar dat ik ook ervoor heb gekozen dit stuk samen met Carolina Nicolaas uit te voeren. Van dat betreft zijn werken, gecomp-

RANDAL CORSEN, onder andere jazzpianist is tevens de enige ter wereld die een Antilliaanse opera gecomponeerd heeft, naar het boek van Carel de Haseth: Katibu di Shon. Het stuk is in het buitenland al opgevoerd en komt binnenkort ook naar Cu-

Het concert wordt afgesloten met een muzikale toegift door Randal Corsen (piano) en Jean-Jacques Rojer (gitaar).

Zittend Wim Status Muller en Robert Rojer (r.). Staand vlnr: Henry van der Kwast (Maduro muziektichting), Joop Halman (de Palm Music Foundation), Carolina Nicolaas, Randal Corsen, Johnny Kleinmoedig, Rudscl Cameron en Jean-Jacques Rojer.

raça. „Voor mij is het hoe dan ook een eer om te kunnen optreden voor Robbie Rojer, daar hij een van de eerste, al dan niet de eerste Curaçaose pianist is die mij heeft geïnspireerd. Ik kan me herinneren dat ik op jonge leeftijd heel graag luisterde naar zijn opnames met muziek van zijn opa Jacobo Palm. Zijn interpretaties van de composities van Palm waren voor mij referenties bij het spelen van de muziek. Ik probeerde verschillende stukken van Jacobo Palm te spelen op de manier waarop Robbie dat deed, zijn variaties kopiërend. Daarvan heb ik zelf heel veel geleerd. De stukken werden namelijk door Robbie vaak opgeleurd, het thema werd nooit 100 procent uitgevoerd zoals het is genoteerd. Volgens mij heeft hij die variaties ook direct van de componist gekregen, of hij weet natuurlijk als geen ander de essentie van de composities over te brengen, als kleinzoon en leerling van Jacobo Palm.

lets later weer, maar nog steeds op jonge leeftijd, maakte ik kennis met zijn eigen werk, en meer specifiek met de composities voor twee piano's, die hij samen met Harold Martina op cd heeft gezet. Ik heb Robbie samen met Harold Martina met dit programma in concert gezien in Sentro Pro Arte, en ik kan me herinneren dat vooral het stuk Mi Amigu Laman erg veel indruk maakte op mij. Van daar dat ik ook ervoor heb gekozen dit stuk samen met Carolina Nicolaas uit te voeren. Van dat betreft zijn werken, gecomp-

leerd in de muziekbondel: ik denk dat Robbie een enorm hoofdstuk heeft toegevoegd aan onze Curaçaose pianomuziek, aan de 'klassieke' Antilliaanse wals en danza. Hij heeft een wereld aan klankkleuren geopend die we normaal gesproken niet horen in deze traditie op Curaçao. Robbie gebruikt bredere klanken, grotere akkoorden, meerdere klankkleuren, en ook 'modernere' melodieën. Sommige melodieën en klanken lijken regelrecht uit de jazzmuziek te komen, wat het voor mij natuurlijk extra leuk maakt om zijn stukken te spelen. Daarbij vind ik vooral zijn danza's erg modern, en hoor je invloeden van het hele Caribische gebied in zijn werk. Voor mij vormen deze composities bij wijze van spreken een schakel tussen het oudere en traditionelere werk van zijn generatiegenoten en zijn voorgangers enerzijds, en de hedendaagse muziek anderzijds. We moeten Robbie erg dankbaar zijn dat hij deze klassieke dansen verder heeft ontwikkeld, hier en daar heeft durven breken met de traditie, en ons heeft laten horen wat allemaal mogelijk is als je buiten de kaders durft te kleuren. Je hoort een veel modernere vorm van danza's, walsen, bredere klanken, bredere melodieën, maar het blijft Antilliaans.”

WIM STATUS MULLER (85), wiens lichtevoetige pianowerken kunnen worden omschreven als salonachtige muziek, geïnspireerd door Frédéric Chopin en Louis Moreau Gottschalk, werd

in 2012 onderscheiden met de Zilveren Anjer van het Prins Bernhard Cultuurfonds. De volgende inspiratie over Rojer schoot hem bij het ontwaken te binnen. „Onder wetenschappers en kunstenaars zijn er die welke in hun leven niet alleen veel vergaaren, maar ook veel van waarde zelf scheppen. De laatste zijn wel uitzonderlijk. Wij moeten dan ook weten hen op prijs te stellen. Ik denk hier bij voorbeeld aan Dr. Robbie Rojer, en wens hem nog vele jaren toe.”

JOHNNY KLEINMOEDIG, notaris in het dagelijks leven, heeft

ook al wat 'muzikale noten' op zijn naam staan. Hij heeft verschillende Curaçaose walsen, danza's, mazurka's en tumba's gecomponeerd en is oprichter van het ritmisch piano-ensemble Johnny Kleinmoedig i su Combo. „De CD met de walsen van Robert Rojer voor twee piano's heb ik bijna altijd in de CD-speler van mijn auto, om daarmee aan te geven dat ik deze muziek zeer waardeer. Net als de muziek van de componist Johan Sebastian Bach - vaak complex klinkend - zo is dat ook met Robert Rojers muziek, maar voor mij is die complexe muziek juist rustgevend.

Het is perfect geschreven muziek.”

CAROLINA NICOLAAS, afgestudeerd aan het conservatorium in Enschede heeft zo jaar niet meer in het openbaar opgetreden en maakte zondag weer haar debuut. Haar optreden, samen met Randal Corsen op twee piano's, deed ze naar eigen zeggen dan ook met trillende mag. Het eerste nummer Mi Amigu Laman speelden de twee met veel verve. Corsen was duidelijk in zijn 'element' tijdens het spel en zichtbaar aan het genieten en Nicolaas duidelijk over haar plankenkoorts heen.

Robert Rojer en aanwezige familie tijdens het hommageconcert.

De vertoning van een oude televisieopname, waarin de nog jonge Rojer samen speelt met Harold Martina.

Wim Status Muller en rechts Robert Rojer, bet-achterkleinzoon van Jan Gerard Palm.